

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
ім. І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

БІОГРАФІЯ І БІБЛІОГРАФІЯ
ВЧЕНИХ - МУЗИКОЗНАВЦІВ

**Тарас Сергійович
КРАВЦОВ**

(до 80-річчя від дня народження та 60-річчя
науково-педагогічної та громадської діяльності)

Харків
2002

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
ім. І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

Дарувана бібліотеці

від Кравцова Т.С.

57/08

БІОГРАФІЯ І БІБЛІОГРАФІЯ
ВЧЕНИХ – МУЗИКОЗНАВЦІВ

144312

Тарас Сергійович
КРАВЦОВ

(до 80-річчя від дня народження та 60-річчя
науково-педагогічної та громадської діяльності)

Харків
2002

78.03(47)
78.071.4(47)
К78

Автори-укладачі: заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор *Г.І.Ігнатченко*, доктор мистецтвознавства, професор *Н.Л.Очеретовська*

Тарас Сергійович Кравцов. Біографія і бібліографія вчених-музикознавців (Міністерство культури і мистецтв України, Харківський державний інститут мистецтв ім. І.П. Котляревського) / Автори-укладачі Г.І. Ігнатченко, Н.Л. Очеретовська. – Харків: «ПринтДизайн», 2002.

У виданні висвітлюється основні дати життя і творчості визначеного діяча музичної культури Харкова Тараса Сергійовича Кравцова.

- © Харківський державний інститут мистецтв ім. І.П. Котляревського, 2002
- © ЦФ «ПринтДизайн», 2002

І розділ. Життєвий і творчий шлях

Виповнилося 80 років від дня народження та 60 років творчої, науково-педагогічної, музично-громадської діяльності видатного вченого-мистецтвознавця, композитора, члена Національної Спілки композиторів України, талановитого педагога, доктора мистецтвознавства, професора Тараса Сергійовича Кравцова.

Т.С.Кравцов народився 22 жовтня 1922 року у Харкові. Здається, сама доля вирішила вести його музичним шляхом, бо народився він у сім'ї, де музика складала невід'ємну частину побуту, культурного дозвілля і професійної діяльності. Дідусь Тараса Сергійовича – Петро Іванович Кравцов – заслужений діяч науки і мистецтв України – ще на початку ХХ століття організував у Харкові унікальний музичний гурток, до складу котрого входили симфонічний та народний оркестри, декілька хорів, дитячий оперний театр. В пам'ять про нього Мордвинівський провулок був названий іменем Кравцова. Одержавши освіту в Харківському університеті на медичному факультеті, Петро Іванович Кравцов працював не тільки лікарем, а й велику увагу приділяв питанням культури. В його будинку часто збирались артисти, художники, композитори. Так, український поет Я.Щоголів читав свої вірші, композитор К.Вільбоа грав власні твори, у виконанні відомих піаністів звучала музика Моцарта, Бетховена, Шумана. Тут ставились драматичні спектаклі, грав і співав українські пісні бандурист Гнат Хоткевич. Бабуся Т.С.Кравцова закінчила Московську консерваторію по класу Миколи Рубінштейна. Мама композитора – селянка з Полтавщини – любила народні пісні і у вільний час співала в українському хорі під керуванням Гната Хоткевича. В такому культурному середовищі формувався талант Тараса Кравцова.

Його музичні заняття почались у п'ятирічному віці з уроків гри на фортепіано. Та мрія стати піаністом не збулась. У 1940 році він закінчив середню школу № 133 м. Харкова, після другого курсу Харківського музичного училища – за місяць до початку війни – Т.С.Кравцов був покликаний до армії. Ким тільки не довелося йому бути у воєнний період:

рядовим стрільком, танкістом, санітаром, зв'язківцем. Він був учасником Сталінградської битви. У Полтавському танковому училищі став старшиною музвзводу. Заняття музикою поновились аж у 1947 році. У 25 років знов починати кар'єру піаніста здавалось запізнлим. Тарас Сергійович обрав інший шлях, вступивши до Харківської консерваторії на історико-теоретичний факультет, котрий він закінчив у 1952 році. У рідному вузі Т.С.Кравцов пройшов шлях від викладача до професора і завідуючого кафедрою теорії музики. У середині 60-х років він успішно захистив кандидатську дисертацію "Поліфонія А.Штогаренка", а у 1989 році — докторську дисертацію "Гармонічна інтонація" (обидва захиста відбулися у Києві).

Різномічне музичне обдарування Т.С.Кравцова зазначилось не тільки у науковій, а й в композиторській діяльності. Він є автором значної кількості музичних творів різних жанрів, які систематично виконуються на радіо, телебаченні, звучать на оглядах, концертах Співки композиторів України, членом якої він являється з 1964 р.

Напрямок наукової діяльності вченого на сучасному етапі репрезентовані у багатьох його працях. Монографія "Гармонія в системі інтонаційних зв'язків" (1984) найбільш концентровано представляє численні музично-теоретичні наукові ідеї автора і широко використовується в навчальному процесі вищих музичних навчальних закладів України. Оригінальна наукова концепція, викладена в книзі, народилася в результаті багаторічних досліджень і педагогічного досвіду Т.С.Кравцова. Вперше в музичній науці він докладно розробив теорію гармонічної інтонації. По-новому трактовані вченим питання взаємодії гармонії й мелодії, гармонії й поліфонії, зроблений помітний внесок у розробку ладових, структурно-тематичних, метроритмічних, темброво-коліористичних основ музичного мистецтва. Аналізуються якості вертикальної і горизонтальної організації інтонаційного процесу. Практичну цінність являють виконані автором оригінальні аналізи творів композиторів різних епох, зокрема сучасних українських композиторів, зразків музичного фольклору. Фольклористичний напрям і інтерес до багатонаціональної музичної творчості сучасних народів відбився у праці "Про багатоголосний потенціал вірменських пісенних мелодій". Це авторська версія про можливий синтез вірменської мелодії з прийомами роз-

витку європейської багатоголосної музики. Т.С.Кравцов дає численні порівняння вірменських мелодій зі зразками української народної пісні.

Один з напрямків наукової діяльності Т.С.Кравцова пов'язаний з поліфонією. У кандидатській дисертації "Поліфонія А.Штогаренка" і збірці статей "Творчість А. Штогаренка" (1979), упорядкованій Т.С.Кравцовим, було поставлене завдання розкрити індивідуальний стиль одного з видатних представників української музики ХХ століття А.Я.Штогаренка. Представлена у збірці стаття Т.С.Кравцова "Про поліфонію Андрія Штогаренка" наголошує велике значення поліфонії в музичному мисленні композитора, виділяє притаманні йому різноманітні типи поліфонічного письма, акцентує значення для них характерних рис української народної поліфонії і надбань професійного музичного мистецтва минулого і сучасності. Зокрема, серед різноманітних засобів варіаційного розвитку тематичного матеріалу в музиці Штогаренка підкреслюється роль народно-поліфонічного складу, аналізується часто використовуваний композитором імітаційний розвиток на основі зменшеного ладу.

У наукових працях Т.С.Кравцов аргументовано виділяє таке поняття, як інтонація, розвиваючи тезу Б.Асаф'єва про те, що музика – мистецтво, що інтонує зміст. У центрі уваги вченого — розроблений ним термін "гармонічна інтонація", котра в сукупності з поліфонічною інтонацією утворює своєрідну "стереоскопічність" музики, відображує її просторово-часову сутність. Велике значення надається осмисленню понять "гармоніко-інтонаційних ладів", а також їх класифікації.

Відомий український вчений-музикознавець, Т.С.Кравцов є автором низки значних наукових праць: монографій, навчальних посібників, статей в журналах і газетах.

Важливий аспект діяльності Тараса Сергійовича Кравцова складає його музична творчість, в котрій провідне місце належить жанрам хорової та вокальної музики. До найбільш відомих і популярних належать такі твори, як цикл для мішаного жіночого та чоловічого хорів на слова В.Сосюри "Хорові акварелі" (1977), "На могилі Шевченка" – кантата-дума на слова В.Сосюри для соліста, мішаного хору та симфонічного оркестру (1962), "Червона зима" – кантата-поема на слова В.Сосюри для соліста, мішаного хору та симфонічного оркестру (1967), "Любіть Україну" – кантата-заповіт для мішаного

хору на слова В.Сосюри (1992), вокальний цикл “Голубая Русь” на слова С.Єсеніна (1981), “Іскринки сміху” – збірка гуморесок на слова П.Глазового для голосу з фортепіано (1980), численні обробки народних пісень для різних складів: оркестру народних інструментів, мішаного хору, для голосу, сопілки і фортепіано і т.д. Харків’яни з цікавістю зустрічають кожний новий твір свого земляка-композитора, палко вітають його на авторських концертах і творчих зустрічах. Незмінним успіхом користується цикл “Хорові акварелі”, що складається із Прелюдії, 12-ти п’єс і Постлюдії. Пейзажна лірика В.Сосюри, притаманний йому філософський погляд на світ покладені в основу чудових музично-поетичних картин пір року. Дванадцять хорів центральної частини відповідають числу місяців року і утворюють чотири групи (весняні, літні, осінні і зимові), в кожній групі по три акварелі. В основі задуму циклу – ідея циклічності в природі, що асоціюється з лірико-філософським осмисленням людського життя. Постлюдія – це маленький реквієм, в якому утверджується безсмертя художньої творчості. У зображенні пір року, створенні образного контрасту велику роль відіграють темпові градації (весняні акварелі звучать швидко, літні – стримано, осінні – помірно швидко, зимові – повільно).

У даному творі, як і в багатьох інших, Т.С.Кравцов звернувся до поезії В.Сосюри, свого улюбленого поета. Ні в кого з українських композиторів немає такої кількості творів, написаних на вірші Сосюри. І це не випадково, бо поет був другом Сергія Криги (літературний псевдонім батька Тараса Сергійовича). У 20-30-ті роки В.Сосюра часто бував в сім’ї Кравцових, читав свої нові поезії. Ось що говорить Тарас Сергійович про поета: “Це був красивий чоловік з великою ліричною душею. Його вірші зачаровували буквально всіх, хто їх слухав...” Т.С.Кравцов написав твори різних жанрів на вірші Сосюри: масові пісні, романси, акапельні хори, кантати. Один із ранніх опусів – кантата-дума “На могилі Шевченка” – є героїко-епічний характер. У творі переважно використовуються традиції української класики (Лисенко, Стеценко). Кантата-дума — дипломна робота Тараса Кравцова — виявила прагнення до програмності у музиці, насиченого хорового письма, широкого мелодизму. Цикл романсів на слова В.Сосюри “Весна і сонце, і пісні” (1957) складається із шести п’єс. У найбільш вдалих – “Світи мені”, “Пам’ятаю вишні

доспівали”, “Замела ніжні квіти зима” – композитору вдалось знайти індивідуальне, художньо-переконливе тлумачення віршів. Кантата-поема “Червона зима” на вірші Сосюри (1963) – це широке вокально-симфонічне полотно. Різноманітна палітра настроїв і почуттів (від героїки до інтимної лірики), конкретність і ясність музичних думок, струнка і логічна побудова дають можливість вважати її значним художнім звершенням. Цікавою музичною мовою, багатим арсеналом сучасних музично-хорових прийомів письма відзначається акапельний хор на вірші В.Сосюри “Гриміли залпи над Дінцем”. У творах для хору, як масштабних, кантатно-ораторіального жанру, так і в численних хорових мініатюрах, Тарас Сергійович Кравцов постає як майстер, що володіє багатими можливостями хорового звучання. У цьому зазначився досвід роботи із самодіяльними хоровими колективами на початку його творчого шляху.

Чимало композицій Т.С.Кравцова пов’язані з вокальним мистецтвом. Творчі пошуки композитора засновані на любові до народної пісні: обробки українських народних пісень складають велику частину творчого доробку композитора.

Популярні обробки українських пісень для хору “Ой, продала дівчина курку”, “По дорозі жук”; для оркестру народних інструментів (співавтор В.Ніколаєв) “Добрий вечір тобі, зелена діброва”, для голосу і оркестру народних інструментів обробка російської народної пісні “Что затуманилась, зоренька ясная” та інші.

Вірші С.Єсеніна оригінально втілені у вокальному циклі Т.Кравцова “Голубая Русь” (“Береза”, “Я покинул отчий дом”, “Ямщик”). Це твори написані для тенора і оркестру народних інструментів. Тонкі і яскраві образи єсенінської поезії знайшли адекватний музичний еквівалент.

Природна схильність Тараса Сергійовича до гумору знайшла відображення у оригінальній збірці гуморесок для голосу і фортепіано “Іскринки сміху” на вірші П.Глазового: “Колобок”, “Скрипучий віз”, “Бідні дітки”, “Осел і мул”, “Пробний виїзд”. У цих музичних картинах-замальовках розкрились оригінальні риси таланту композитора, насамперед глибоке проникнення у народний гумор, вміння передати характер, душу народу через показ того, як він висміює негативні явища. У цих гуморесках Т.Кравцов розвиває традиції російських та українських класиків, зокрема Я.Степового, котрий

звертався до музичного втілення гумористичних віршів С.Руданського.

Героїко-патріотична тематика відбилась у ряді творів композитора-ветерана Великої Вітчизняної війни. Популярність здобула пісня “Ми йшли дорогами війни” на вірші В.Черненка, марш “Дружба ветеранів”, збірка пісень “Про бойовий і трудовий подвиг” та інші. Твори композитора увійшли до репертуару відомих виконавців – народного артиста СРСР, професора М.Манойла, А.Ковтуна, В.Кружилова, заслуженого діяча мистецтв України, професора Ю.Кулика, заслуженого діяча мистецтв України, професора Б.Міхеєва, народного артиста України, професора В.Палкіна, професора В.Ніколаєва, О.Лінькова та багатьох інших.

Т.С.Кравцов проводить велику роботу з підготовки науково-педагогічних кадрів. Під його безпосереднім керівництвом отримали путівку в науку та мистецтво багато вчених-музикознавців, педагогів-музикантів, видатних майстрів мистецтв. За 60 років своєї творчої і педагогічної діяльності Тарас Сергійович підготував велику когорту учнів, успішно продовжив розвиток традицій харківської школи музикознавців-теоретиків, яка в даний час відзначається цікавими творчими аспектами. Серед його випускників – заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор Г.Ігнатченко, доктор мистецтвознавства, професор Н.Бабій-Очеретовська, кандидат мистецтвознавства, професор Л.Трубнікова, кандидат мистецтвознавства, доцент Г.Полтавцева. Понад 1000 музикантів різного фаху одержали музично-теоретичну освіту в класі професора Т.С.Кравцова. Назвемо такі прославлені імена, як народний артист СРСР, професор М.Манойло, народна артистка СРСР Н.Суржина, народний артист України, професор В.Лукашов.

Благотворна і продуктивна творча діяльність Т.С.Кравцова. Він є членом Національної Спілки композиторів України. Як провідний мистецтвознавець і композитор Слобожанщини удостоєний муніципальної премії імені І.І.Слатіна. Його концертно-виконавська діяльність включає авторські концерти за участю провідних творчих колективів Харкова, радіо- і телепередачі, авторські зустрічі з трудящими Харкова і області. Та найвища нагорода вченому-музикознавцю і композитору – це повага його численних колег, любов і шанобливе ставлення студентів, авторитет серед музичної громадськості України.

II розділ Основні дати життя і діяльності

Тарас Сергійович Кравцов народився 22 жовтня 1922 року у місті Харкові.

1941-1947рр. – служба в Радянській Армії.

1952р. – закінчив історико-теоретичний факультет Харківської консерваторії.

1952-1965рр. – асистент, викладач, старший викладач Харківської консерваторії.

1961-1962рр. – декан Харківської консерваторії.

1966-1970рр. – доцент кафедри теорії музики і композиції Харківського державного інституту мистецтв (раніше консерваторії).

1970-1986рр. – завідувач кафедри теорії музики Харківського державного інституту мистецтв ім. І.П.Котляревського.

З 1992 р. – професор кафедри теорії музики Харківського державного інституту мистецтв ім. І.П.Котляревського.

Т.С.Кравцов нагороджений орденом Вітчизняної війни II ступеня, медалями “50 років збройних сил СРСР”, “30 років перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.”, “60 років збройних сил СРСР”, “Сорок років перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.”, “Ветеран праці”, “За доблесну працю в ознаменування 100-річчя з дня народження Володимира Ілліча Леніна”, знаком “Переможець соціалістичного змагання 1973 р.”.

Т.С.Кравцов – відомий музично-громадський діяч Харківщини, що виступав як лектор і концертмейстер в авторських концертах, радіо- та телепередачах. У різні роки був:

- заступником голови Харківського відділення Республіканського товариства з охорони пам’яток музичної культури на Харківщині;
- членом правління Харківської організації Національної Спілки композиторів України;
- членом комісії міськвиконкому з найменування та перейменування вулиць та площ м. Харкова;
- керівником науково-методичної секції гармонії кафедри теорії музики Харківського державного інституту мистецтв ім. І.П.Котляревського.

**ПЕРЕЛІК
наукових та методичних робіт музикознавця
КРАВЦОВА Т.С.**

Дисертації

1. Поліфонія А.Я.Штогаренка: Дисертація на здобуття вченого ступеню кандидата мистецтвознавства. – К., 1963.
2. Гармонічна інтонація: Дисертація на здобуття вченого ступеню доктора мистецтвознавства. – К., 1989.

Монографії

1. Гармонія в системі інтонаційних зв'язків. Монографія. – К.: Муз. Україна, 1984.
2. Гармонія як музично-інтонаційний феномен. Монографія. 1988.

Дослідження

1. Імітаційно-поліфонічні засоби в музичній мові А.Штогаренка (1961).
2. Особливості поєднання контрастних мелодичних ліній і багато-голосних пластів в творах А.Штогаренка (1962).
3. Прихована імітаційна поліфонія в українських народних піснях (1968).
4. Деякі думки про структуру музичних творів (1968).
5. Про багатоголосний потенціал вірменських народних мелодій (1982).
6. Про багатоголосний підтекст вірменської народної мелодії і деякі паралелі з аналогічними явищами в українській народній музиці (1983).
7. До питання про суть енгармонізму (1985).
8. Унтертони як інтонаційний феномен (1986).
9. Обробки українських народних пісень С.І.Танєєва як зразок виявлення прихованого інтонаційного змісту (1989).
10. Логіка мелодичного процесу на рівні інтонаційного мікросвіту (1990).
11. Про музично-теоретичні погляди Роберта Шумана (1995).
12. Теоретичний аспект музичної спадщини Шумана // Харківські асамблеї: Зб. статей. – Х., 1996.
13. Реліктове сійво піднесених почуттів (про гармонію С.В. Рахманінова). (1999).
14. Інтонаційна суть унтертонів (1999).

Музично-теоретичні статті

1. Українська народна поліфонія в творчості А.Штогаренка // Народна творчість та етнографія. – 1964. – №1. – С.24-33.
2. Церлина народно-пісенної творчості // 1964. – №4. – С.61-62.

3. Зв'язок зменшеного ладу в творчості А.Штогаренка з ладо-інтонаційним строем українських народних пісень // Народна творчість та етнографія. – 1965. – №1. – С.52-56.
4. Чарівник гармонії: Стаття про творчість В.А.Барабашова (1971).
5. В пошуках невикористаних резервів (1972).
6. Грані таланту та творчості (1978).
7. Про поліфонію А.Штогаренка // Творчість А. Штогаренка. – К., 1979.
8. Місце художника в суспільстві (пам'яті В.Нахабіна) // Музика. – 1981. – №3. – С.11.
9. Об эволюции норм голосоведения // Исторические аспекты теоретического музыкознания: Сб. науч. трудов Киевской гос. консерватории им. П.И. Чайковского. – К., 1985.
10. Минає він дешеvu моду (пам'яті Г.Цицалюка). – Культура і життя, 1995. – №27, 12 липня.
11. Г.Н.Цицалюк // Музичні асамблеї: Зб. статей. – Х. 1997.
12. Посланики бесконтрольной добросовестности // Аспекти історичного музикознавства. – Х., 1998.

Методичні посібники

1. Методичний посібник з гармонії для музичних училищ (1965).
2. Гармонія в системі професійного виховання диригента хору. Методична розробка (1967).
3. Методичний посібник з гармонії для диригентів хору (1975).
4. Методика практичної гармонізації. Посібник для абітурієнтів вищих музичних учбових закладів (1981).

Нариси, спогади

1. Ескіз про гармоніко-інтонаційні принципи С.Прокоф'єва: Музично-теоретичний нарис (1987).
2. Поліфонічна школа професора М.Д.Тіца: Нарис (1990).
3. Творчий портрет С.С.Богатирьова: Нарис. (1990).
4. Мендельсон і Слобожанщина: Нарис. (1994).
5. Актуальні питання музично-теоретичної освіти на Україні: Науково-методичний нарис. – Х, 1998.
6. Сосюринські солоспіви: Автобіографічний нарис // Березіль. – 2002. – №1.
7. Спогади про Р.С.Горовіц (1999). Підготовано до друку.
8. Спогади про З.Д.Загрічичного (2000). Підготовано до друку.

Матеріали конференцій

1. Прологомени до загальної теорії прихованого багатоголосся: Доповідь на науковій конференції ХДІМ. Тези надруковано. – Х., 1997.
2. Актуальні питання музично-теоретичної освіти на Україні: До-

повідь на науковій конференції ХДІМ . Тези надруковано. – Х., 1998.

3. Реликтовое сияние возвышенных чувств (исследования гармонии С. Рахманинова): Материалы научного симпозиума к юбилею С. Рахманинова. – Х., 1998 – 1999.
4. Де вони, унтертони Гуго Рімана: Доповідь на міжнародному симпозіумі “Українсько-німецькі музичні зв’язки минулого і сьогодення”. Надруковано в зб. матеріалів симпозіуму. – К., 1999.

Статті в газетах

1. Виховання музикою // Вечірній Харків. – 1975. – 4 квітня.
2. Увага. – Заочники! // Культура і життя. – 1976. – 20 травня.
3. Об искусстве, музыке и современности // Красное знамя. – 1976. – 18 февраля.
4. Підказали випускники (1981).

Рецензії та відгуки

1. Рецензування та передмова до підручника “Основи теорії музики” Г.Смаглій та Л.Маловик. – Х., 1998.
2. Рецензування програми з гармонії для музичних училищ Г. Смаглій. – Х., 1999.
3. Відгуки на докторські та кандидатські дисертації.

Редагування, упорядкування, переклад

1. Творчість А.Штогаренка: Зб. статей / Упорядник Т.С. Кравцов (1979).
2. Тиц М.Д. Нариси з курсу поліфонії / Пер. на укр., редагування, підготовка до друку Т.С. Кравцова (1993).

Робота у співавторстві

1. Зразки екзаменаційних завдань гармонії та сольфеджіо: Учебний посібник. Вип. I / Упорядник П.Калашник (1971).
2. Зразки екзаменаційних завдань з гармонії та сольфеджіо: Учебний посібник. Вип. II / Упорядник П.Калашник (1974).
3. 210 озвучених диктантів: Учебний посібник / Упорядник П.Калашник (1981).
4. Музичні диктанти. Мелодії для гармонізації: Учебний посібник / Упорядники П.Калашник, Л.Булгаков (1982).

П Е Р Е Л І К

музичних творів композитора КРАВЦОВА Тараса Сергійовича

Вокально-симфонічні, симфонічні та оркестрові.

1. “Спогади пісні”. Симфонічна поема (1957).
2. “Весна і сонце, і пісні”. Цикл солоспівів (шість) на сл. В.Сосюри для голосу з оркестром народних інструментів (1962).
3. “На могилі Шевченка”. Кантата-дума на сл. В.Сосюри для соліста, мішаного хору та симфонічного оркестру (1962; 1991 – третя редакція).
4. “Три п’єси-малюнки”. Вокальний цикл на сл. М.Лермонтова для баса та симфонічного оркестру (1964).
5. “Червона зима”. Кантата-поема на сл. В.Сосюри для соліста, мішаного хору та симфонічного оркестру (1967).
6. “Дружба ветеранів”. Марш для духового оркестру (1975).
7. “Голубая Русь”. Вокальний цикл на сл. С.Єсеніна для тенора з оркестром народних інструментів (1981).

Хори без супроводу.

1. “І небо невміте”. Для мішаного хору на сл. Т.Шевченка (1965).
2. “Тей, рум’яні мої небокраї”. Для мішаного хору на сл. В.Сосюри (1967).
3. “Три романтичних хори”. Цикл для мішаного хору на сл. російських поетів (1968).
4. “Триміли залпи над Дінцем”. Для мішаного хору на сл. В.Сосюри (1968).
5. “Руку другові я тисну”. Для мішаного хору на сл. В.Сосюри (1969).
6. “Хорові акварелі”. Цикл для мішаного жіночого та чоловічого хорів на сл. В.Сосюри (14 хорів). (1977).
7. “Любіть Україну”. Кантата-заповіт для мішаного хору на сл. В.Сосюри (1992).

Обробки народних пісень.

1. “Сім українських народних пісень” (співавтор В.Міхеліс) для оркестру народних інструментів (1961).
2. “Українські народні пісні”. Збірка (десять пісень) для мішаного хору без супроводу (1974).
3. “Думи мої” на сл. Т.Шевченка. Для голосу з оркестром народних інструментів.

4. “Стоїть гора високая” на сл. Є.Глібова. Для голосу з оркестром народних інструментів.
5. “Чуєш, брате мій”. Слова Б.Лепкого, мелодія Л.Лепкого. Для голосу з оркестром народних інструментів.
6. “Родимий край”. Сл. і мелодія Ісидора Воробкевича. Для голосу, сопілки та фортепіано.
7. “Дощик, дощик”. Для дитячого хору без супроводу.
8. “Ой посіяв дід овес”. Для дитячого хору без супроводу.
9. “Сіяв мужик просо”. Для дитячого хору з фортепіано.
10. “Ой, ти знав, нащо брав”. Для голосу з фортепіано.
11. “Чумарочка рябесенька”. Для голосу з фортепіано.
12. “В місяці юлі”. Для голосу з фортепіано.
13. “На мочари, ти мій коню, не паси”. Для голосу з оркестром народних інструментів.
14. “Добрий вечір тобі, зелена діброва”. Для голосу з фортепіано.
15. “Ти казала, прийди, прийди”. Для голосу з фортепіано.
16. “Світи, світи місяць”. Для голосу з фортепіано.
17. “Одна гора високая”. Для голосу з фортепіано.
18. “Ой, мати, мати”. Для голосу з фортепіано.
19. “Что затуманилась, зоренька ясная”. Для голосу з оркестром народних інструментів.
20. “Степь да степь кругом”. Для голосу з фортепіано.
21. “Трицю, Трицю, до роботи”. Для дитячого хору з фортепіано.
22. “Ой, дівчина горлиця”. Для голосу з фортепіано.
23. “Щедрівка”. Для мішаного хору (варіант для дитячого).

Пісенні цикли та окремі пісні.

1. “Солдати Перемоги”. Цикл пісень (п’ять пісень) на сл. сучасних поетів для голосу з духовим оркестром (1975).
2. “Солдати мелодії”. Цикл пісень (п’ять пісень) на сл. сучасних поетів для чоловічого хору з оркестром народних інструментів (1977).
3. “Я вибрав дорогу”. Цикл пісень (п’ять пісень) на сл. сучасних поетів для дитячого хору з інструментальним ансамблем (1979).
4. “Іскринки сміху”. Збірка гуморесок (десять) на сл. П.Глазового для голосу з фортепіано (1980).
5. “Балада про Харків” на сл. І.Муратова. Для голосу з фортепіано.
6. “Харківський вальс” на сл. Б.Блінкова. Для голосу з фортепіано.
7. “Наш Харків” на сл. І.Індмана. Для голосу з фортепіано.
8. “Згадаймо минуле” на сл. Г.Новікова. Для чоловічого хору з оркестром народних інструментів.

9. “Живе 103-й полк!” на сл. Г.Новікова. Для чоловічого хору з оркестром народних інструментів.
10. “Донецькі зорі” на сл. Б.Блінкова. Для голосу з фортепіано.
11. “Гостра могила” на сл. О.Кравцова. Для голосу з фортепіано.
12. “У перетику ходила по горіхи” на сл. Т.Шевченка для голосу з оркестром народних інструментів.
13. “Я люблю тебе, Харьков” на сл. Б.Котлярова. Для голосу з фортепіано.
14. “Донбасская шахтерская” на сл. Б.Блінкова. Для голосу з фортепіано.
15. “Марш тенісистів” на сл. Б.Любімова. Для дитячого хору з фортепіано (І премія на Республіканському конкурсі спортивної пісні: 1989 р.).

Твори інших жанрів.

1. Музика до лялькової вистави “Пурпурний кінь” Для ансамблю інструментів, голосу та фортепіано.
2. Десять поліфонічних фортепіанних п’єс для початківців (на основі українських народних пісень).
3. “Ноктюрн” для труби з фортепіано.
4. “Гумореска” і “Танок” для камерного оркестру.
5. “Збірка дитячих фортепіанних п’єс” (п’ять).
6. “Вітання” для ансамблю народних інструментів.
7. “Мрія” для ансамблю віолончелей.

ЗМІСТ

<i>I розділ.</i>	
<i>Життєвий і творчий шлях.</i>	<i>3</i>
<i>II розділ.</i>	
<i>Основні дати життя і діяльності.</i>	<i>9</i>
<i>Перелік наукових та методичних робіт музикознавця Кравцова Т.С.</i>	<i>10</i>
<i>Перелік музичних творів композитора Кравцова Т.С.</i>	<i>13</i>

М4312

Додаток

Нагороди: Лауреат муніципальної премії ім. І.Слатіна (2005 р.)
Заслужений діяч мистецтв України (2003 р.)
Орден «За мужність» (2005 р.)

Наукові роботи:

Пролегомена до учбового курсу поліфонії (2003 р.)
Педагогічні роздуми.
Пролегомена до учбового курсу гармонії (2004 р.)
Педагогічні роздуми.
Музично-теоретичний аспект в літературній спадщині Рахманінова (2000 р.). Дослідження.
Богатирьов та перші «богатирьовці». Музично-історичний нарис (2006 р.)
Романси Рахманінова на вірші Шевченка.
Дослідження (2006 р.)
Інтонаційна теорія енгармонізму. Реалізація гіпотези (2007 р.)

Музичні твори:

«Скажи мені правду». Обробка народної пісні для баритона та мішаного хору (2003 р.)
«Місто здійснення мрій». Пісня на сл. Т.Кравцова для дитячого хору з фортепіано (2005 р.)
«Ой да часи, часи». Обробка народної пісні для мішаного хору без супроводу (2005 р.)
«Киеву слава!». Дифірамб на сл. О.Ладна та Т.Кравцова для соліста, мішаного хору та симфонічного оркестру (2006 р.)